

CHELMNO

SEKP

miasto

Ziemia Chełmińska - ograniczona jest rzekami :
Wisłą, Drwęcą, i Ossą.

Chełmno leży na wyniosłym wzgórzu prawego brzegu Wisły "na dziewięciu pagórkach" z przepyszny widokiem na okolice nadwislanskie.

Herb miasta - dziewięć pagórków i podniesiony krzyż krzyżacki.

Chełmno jest pięknym miastem, otoczonym murem z końca XIII wieku. Posiada obszerny rynek /8 morgów przestrzeni/ratusz z piękną wieżą "budowa przypomina pałac sw Marka w Wenecji "

Miasto jest jednym z najstarszych miast Polskich.

Od początku swego istnienia posiadało gród warowny, często burzony przez Prusaków. Chełmno istniało na długo przed przybyciem do niego krzyżaków i było głównym miastem Ziemi Chemninskiej. Kadłubek wspomina pod rokiem 1139 że było kasztelanią.

Co najmniej od Bolesława Chrobrego począwszy, który na połnocy Chełmińskiej ziemi wbijał żelazne słupy graniczne w rzece Ossie należało do Polski.

W roku 1207 przypadło, wskutek podziału Leszka Białego-, Konradowi Mazowieckiemu, który nie mogąc się bronić przed napadami ~~Krzyżaków~~ Prusaków oddaje miasto w roku 1222 pierwszemu biskupowi chełmińskiemu /wtedy jeszcze Pruskiemu / a w kilka lat potem w roku 1228 przekazuje ziemię Krzyżakom z warunkiem nawrócenia ~~pag~~ pogan.- Miasto zburzone zostaje w roku 1217 przez Prusaków a odbudowane przez Krzyżaków w roku 1232 - otoczone fosami i podwójnym murem .

W roku 1242 i 1243 kilkakrotnie napadane przez księcia pomorskiego Swietopełka w roku 1244 zostaje zdobyte i zburzone.

Rok 1298 wielki wzrost zamożności Chełmna "naczelne miasto w Prusach" - Urbs Capitanea et Principalis, od roku 1233 mieszkali tu mistrzowie prowincjonalni pruscy, zarządzający tym nowym krzyżackim państwem jako namiestnicy w imieniu wielkich mistrzów. w roku 1309 Krzyżacy przenoszą stolicę swoją do Malborka.

~~Daxrak~~ W roku 1410 po zwycięstwie nad Tannenbergiem Chełmno przyjmuje dobrowolnie wojsko i " strzady " polskie, wkrótce jednak zpowrotem opanowane zostaje przez krzyżaków.

W roku 1454 miasto oddaje się pod opiekę Polski dobrowolnie.

W 1457 r. miasto zdobyli przez zdradę Krzyżacy i okupowali przez 22 lata.

W 1463 r. ugoda zawarta z Janem Kazimierzem przez Bernarda von Cinnenberga oddaje miasto Polsce. Po śmierci Cinnenberga /1470r/

miasto przechodzi znowu w ręce Krzyżaków.

W r1479 miasto wraca do Polski stając się miastem biskupem.
W 1807 -1815 wchodzi w skład Księstwa Warszawskiego poczem wraca znowu do Prus.

Miasto posiadało swoją Akademię -myśl jej założenia wyszła od Mistrza Krzyżackiego Winryka von Kniprade./papież Urban VI potwierdził fundacją w roku 1387, w dokumencie erekcyjnym wspomina że Akademia ta ma być wzorowana na Akademii Bolonskiej/ w roku 1489 przybyli do Chełmna bracia zakonni z Holandii Zajmowali się oni wychowaniem młodzieży, nazywali się FRATRES A DOMO CLERICORUM DE SUOLLIS.

Po reformacji od roku 1691 Akademia stała się filią Akademii Krakowskiej. W roku 1756 stała się prawdziwą Akademią. W 1825 Akademia przemianowana zostaje na Wyższą Szkołę Realną.

Kościóły i klasztory.

.....
Gotycka Fara z palonej cegły należy do najpiękniejszych i najstarszych kościołów Prus Zachodnich. Kościół pod wezwaniem Wniebowzięcia NMP trzy nawowy o dwóch wieżach posiadał wysokie sklepienie wsparte na 12 filarach.

W r. 1519 biskup Konopacki utworzył tu Kolegiatę którą oddał braciom przybyłym z Holandii.

W r. 1680 biskup Małachowski sprowadza tu księży Misjonarzy z Warszawy /Łazarzyści/.

Kościół św Ducha - tak stary jak Fara.

.....
Kościół św Agnieszki

Zniszczony w roku 1594 zostaje odbudowany przez Ksienię Magdalene Mortęską. Uległ zniszczeniu ~~XXXXXX~~ podczas najazdów Szwedzkich.

Klasztory.....

Klasztor Szarytek sprowadzonych z Warszawy w roku 1692 przez biskupa Kazimierza Szczukę. W roku 1822 obejmują one klasztor i kościół po Benedyktynkach. Kościół pięknie utrzymany pochodzi z XIII w. Położony na uroczym wzgórzu nad Wisłą mieści grobowiec swietobliwej Ksieni Magdaleny Mortęskiej.

1274 } Benedyktynki sprowadzone z Pragi w roku 1274 posiadały liczne dobra. Rząd Pruski zamknął ten klasztor oddając go w roku 1822 /jak powyżej/ Szarytkom.

1265 } Cysterki sprowadzone zostały do Chełmna przed Benedyktynkami. Przyszły one z Trzebnicy. Początkowo mieszkały one we wsi Czyste skąd w roku 1265 przeniosły się do Chełmna na miejsce

późniejszego klasztoru Benedyktynek. W późniejszych latach niema wzmianek o Cysterkach zapewne połączyły się one z Benedyktynkami.

Dominikanie.

Sprowadzili się do Chełmna w roku 1228, mieszkali przy Wodnej ~~Bramie~~ Bramie. W roku 1834 piękny kościół św Piotra i Pawła zostaje im zabrany przez Luteranów.

Franciszkanie.

Przybyli do Chełmna w roku 1255 posiadali kościół gotycki pod wezwaniem św Jakuba.

Klasztor Łazarzystów ufundowany przez biskupa Jana Małachowskiego w roku 1861 przybyli tu Misjonarze z Krakowa.

Bluyes jw. 1267.
